Gdyńskie badania sposobów podróżowania po mieście

Utworzono: poniedziałek, 12, maj 2014 10:32 Agnieszka Serbeńska

Gdynia prowadzi regularne badania sposobów podróżowania w mieście i czynników skłaniających mieszkańców do dokonywania wyborów transportowych. Dzięki temu Zarząd Komunikacji Miejskiej zyskuje miarodajne dane służące ocenie podejmowanych działań. Ostatnie takie badanie zostało wykonane w ubiegłym roku.

Badania podejmowane w Gdyni służą zgromadzeniu informacji o preferencjach i zachowaniach przyjmowanych powszechnie w przemieszczaniu się po mieście. W ich realizacji Zarząd Komunikacji Miejskiej wspiera Katedra Rynku Transportowego Uniwersytetu Gdańskiego. W efekcie tej współpracy udaje się dobrać najwłaściwszą metodologię badań do przyjętych jego założeń teoretycznych.

Badania marketingowe „Preferencje i zachowania transportowe mieszkańców Gdyni” mają charakter reprezentatywny. Próba obejmuje każdorazowo 1% mieszkańców w wieku od 16 do 75 lat, wybranych losowo. W badaniu zrealizowanym w 2013 roku próba badawcza objęła 2 tys. osób. Metodą badawczą jest wywiad indywidualny w gospodarstwach domowych, zatem ankieterzy musieli odwiedzić właśnie tyle wybranych mieszkańców miasta.

Badanie wykazało, że w gdyńskich gospodarstwach domowych wzrasta udział osób dysponujących samochodem osobowym. Ten udział sięgnął 74%, podczas gdy w poprzednim badaniu, wykonanym w 2010 roku, sięgał 64%. Wśród badanych w zeszłym roku gospodarstw domowych posiadających samochód 77% dysponowało tylko jednym pojazdem, a 77% osób eksploatujących samochody osobowe podawało siebie za głównych użytkowników tych pojazdów. Ponadto w badaniu 20% ankietowanych zadeklarowało posiadanie dwóch samochodów w gospodarstwie

Phoca PDF

domowym.

Sposób wykonywania podróży miejskich badano zadając pytanie, w którym do wyboru były następujące odpowiedzi: zawsze transportem zbiorowym; przeważnie transportem zbiorowym; w równym stopniu transportem zbiorowym i samochodem osobowym; przeważnie samochodem osobowym; zawsze samochodem osobowym; w inny sposób (np. autobusy zakładowe, taksówki). Badanie wykazało, że zawsze transportem zbiorowym podróżuje 28,55% ankietowanych; przeważnie transportem zbiorowym – 18,28%; w równym stopniu transportem zbiorowym i samochodem osobowym – 11,23%; przeważnie samochodem osobowym – 16,47%. Natomiast na podróżowanie zawsze samochodem osobowym wskazało aż 25,18% respondentów ankiety. Ten wynik w zasadzie należy zsumować z liczbą respondentów wskazujących na przeważne podróżowanie po mieście własnym samochodem. Daje to więc ponad 40% udział indywidualnego ruchu w podróżach miejskich. Te dane stają się niepokojące wobec dostrzeganego w badaniach spadku łącznego udziału podróży transportem publicznym, wskazywanych przez respondentów jako wykonywanych zawsze i przeważnie. W tym badaniu okazało się, że jest to mniej niż 46% w podróżach miejskich, podczas gdy według standardów unijnych granicą wskazującą na zrównoważony rozwój transportu w mieście jest udział komunikacji publicznej sięgający 50% i powyżej.

Badanie preferencji w sposobie przemieszczania się po mieście oparto również na pytaniu odnoszącym się do podróży wykonanych przez respondentów w dniu poprzedzającym wykonanie ankiety. Jest to tzw. metoda fotografii dnia. W świetle tego okazuje się, że rzeczywistym sposobem podróżowania po mieście jest jazda własnym samochodem. W tej metodzie udział tych podróży sięgnął 52,90%, natomiast podróże autobusem - 25,31% udziału, trolejbusem – 13,95%, a miejską kolej – 6,38%. Wśród innych sposobów przemieszczania się po mieście wręcz śladowymi okazały się podróże wykonywane rowerem – 0,80%.

Realizowane w Gdyni badania preferencji w podróżowaniu służą wykonaniu również analizy szeregu czynników, które decydują o wyborze samochodu osobowego czy środka komunikacji zbiorowej. Wśród czynników determinujących sposób podróżowania po mieście dominują dwa decydujące o wyborze samochodu osobowego, to jest: większa wygoda i krótszy czas podróży. Na nie wskazało około 43% wszystkich odpowiedzi respondentów. Przy tym okazało się, że koszty podróży nie mają tu istotnego znaczenia. Trzecim w kolejności czynnikiem jest brak konieczności oczekiwania - 13% odpowiedzi. Jednak w stosunku do wyników badań z lat ubiegłych znaczenie tych trzech czynników nieco zmalało, a wzrosło natomiast takich jak: brak konieczności przesiadania się (9%), przewóz rzeczy i zakupów (8%) oraz przewóz dzieci (4%), a także zły stan zdrowia respondentów (3%).

Co natomiast powoduje, że osoby posiadające własne samochody decydują się jednak na podróże transportem publicznym? W tym przypadku odpowiedź nie zawiera się w jednym czynniku. Na tę decyzję składa się szereg różnych przyczyn. Ale oczywiście istotne stają się takie problemy jak zatłoczenie ulic (wskazanie 12,68% respondentów), trudności z parkowaniem (17,13%) i konieczność wniesienia

Phoca PDF

opłaty za parkowanie (16,75%). Jednak co ciekawe, badania wskazały, że w tych wyborach wzrasta znaczenie takich czynników jak: niedyspozycje psychofizyczne (wskazanie 7,69% respondentów), warunki atmosferyczne (6,79%), zły stan techniczny samochodu (4,52%) i dostępność biletu metropolitalnego (1,43%).

***

Ostatnie gdyńskie badanie wskazało, że podstawowym sposobem podróży mieszkańców jest jazda własnym samochodem, który zapewnia większą wygodę i szybsze dotarcie do celu. Natomiast transportem zbiorowym w Gdyni przemieszcza się mniej niż połowa mieszkańców. Największe znaczenie w podróżach transportem zbiorowym w Gdyni mają autobusy i trolejbusy, natomiast zdecydowanie mniejsza rola przypada kolei miejskiej i regionalnej. Determinantami zmian wyboru sposobu podróży miejskich w Gdyni może stać się jedynie polityka transportowa miasta obniżająca relatywną atrakcyjność podróżowania samochodem osobowym.

AS

„Determinanty wyboru sposobu podróży przez mieszkańców Gdyni w świetle badań z 2013 roku" prezentowała Katarzyna Hebel z Zarządu Komunikacji Miejskiej w Gdyni, podczas VIII Konferencji Naukowo-Technicznej „Miasto i Transport. Mobilność w miastach" (Politechnika Warszawska, 27 marca 2014 r.).

Phoca PDF